

Investigar en educació**2015/2016**

Codi: 101655

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Educació social	OB	2	A
2500261 Pedagogia	OB	2	A

Professor de contacte

Nom: Montserrat Rodríguez Parrón

Correu electrònic: Montserrat.Rodriguez@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent

Montserrat Martínez Melo

Laura Arnau Sabates

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Aquesta assignatura té com a finalitat donar una visió bàsica i aplicada dels enfocaments i dels processos de recerca en educació i de l'obtenció i tractament de la d'informació i la seva anàlisi mitjançant eines informàtiques específiques.

La necessitat i importància de la investigació ha anat augmentant en els darrers anys dins l'àmbit de les Ciències de l'Educació i de les Ciències Socials. Així doncs, aquesta assignatura és de cabdal importància per a configurar el perfil professional del pedagog i l'educador social, en els que una de les funcions fonamentals, enteses aquestes com a conjunt de tasques específiques d'aquests professionals, fa referència a la capacitat d'investigar, avaluar, i innovar; identificant-se concretament en dur a terme una tasca investigadora pròpia del qui ha rebut una formació científica.

D'altra banda, es fomenta la capacitat d'anàlisi, el treball en equip, l'ús de software especialitzat i la interpretació de la informació provinent de les dades produïdes en el sí dels fenòmens socioeducatius, a més de proporcionar coneixements que s'utilitzaran en moltes de les assignatures del currículum on s'analitzen o es desenvolupen recerques pròpies dels seus àmbits específics.

Per la qual cosa queda delimitada clarament la contribució de l'assignatura als perfils professionals a qui va dirigida.

Els objectius que cal assolir es concreten en:

- Afavorir la comprensió dels conceptes i terminologia bàsica de la investigació educativa contemporània, de manera que els estudiants siguin capaços d'interpretar informes de recerca publicats en mitjans especialitzats i puguin accedir, en un futur, a cursos de formació metodològica d'aprofundiment.
- Desenvolupar una actitud positiva, crítica i plural cap a la investigació com a eina de comprensió i millora de la realitat educativa.

- Conèixer i comprendre les característiques fonamentals dels principals mètodes de recerca aplicats al camp de l'educació.
- Valorar les avantatges i limitacions de les metodologies d'enfocament quantitatiu, qualitatiu i mixt.
- Conèixer els principis bàsics que regeixen la presentació dels treballs de recerca.
- Desenvolupar aptituds en el maneig d'un repertori ampli d'estratègies i procediments per a la recollida, anàlisi i interpretació de dades que familiaritzi els estudiants en les tècniques de recerca a l'ús.
- Conèixer les principals eines informàtiques per a l'anàlisi de dades.

Competències

Pedagogia

- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.
- Identificar plantejaments i problemes educatius, indagar sobre ells: obtenir, registrar, tractar i interpretar informació rellevant per emetre judicis argumentats que permetin millorar la pràctica educativa i formativa.
- Impulsar processos de millora a partir dels resultats obtinguts de les investigacions o de processos de detecció de necessitats

Resultats d'aprenentatge

1. Desenvolupar estudis descriptius a partir de l'elaboració d'estratègies i instruments per a l'obtenció i registre d'informació quantitativa i qualitativa.
2. Dissenyar estudis descriptius quantitius i qualitius a partir de problemes o necessitats
3. Elaborar informes a partir dels resultats obtinguts.
4. Formular adequadament problemes i hipòtesis d'investigació en contextos reals o simulats.
5. Identificar les perspectives metodològiques de les investigacions analitzades.
6. Proposar millores a partir d'estudis o investigacions publicades.
7. Relacionar els resultats d'investigació amb els processos d'innovació.
8. Valorar les debilitats i fortaleces d'investigacions (informes, articles) a partir dels seus apartats

Continguts

BLOC A (4 ECTS)

La construcció i el desenvolupament del coneixement científic en educació. Epistemologia i metodologia de la recerca:

- L'educació com a coneixement científic
- Paradigmes d'investigació en educació
- Mètodes i dissenys d'investigació
- El procés d'investigació en educació
- L'informe d'investigació
- Comunicar el coneixement científic

BLOC B (8 ECTS)

Tècniques i instruments d'obtenció i registre d'informació qualitatives i quantitatives:

- Principals instruments per al registre de la informació
- Principals tècniques per a l'obtenció d'informació
- Construcció i validació d'instruments

Anàlisi quantitativa de variables socioeducatives:

- Programari per a l'explotació de dades quantitatives
- Variables socioeducatives: característiques i nivells de mesura
- L'estadística en el marc de la investigació científica
- Anàlisi descriptiva de variables categòriques
- Anàlisi descriptiva de variables quantitatives
- Introducció a la inferència estadística
- Correlacions i diferències de mitjanes

Anàlisi qualitativa de variables socioeducatives:

- Característiques de l'anàlisi qualitatiu en el marc de la recerca
- Models d'anàlisi de dades
- El procés d'anàlisi de dades qualitatives en investigació
- Programari per a l'anàlisi de dades qualitatives

Metodologia

Presencial en gran grup:

Exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari. Es realitza amb tot el grup classe i permet l'exposició dels principals continguts a través d'una participació oberta i activa per part dels estudiants.

Seminaris i Pràctiques de laboratori:

Espais de treball en grup reduïts (1/3 part del gran grup) supervisat pel professorat on mitjançant anàlisi de dades, anàlisi de documents, resolució de casos o activitats diverses s'aprofundeix en els continguts i temàtiques treballades en el gran grup.

Activitat d'avaluació:

Activitats destinades a la verificació i qualificació dels assoliments a partir de treballs i proves escrites.

Activitat autònoma:

Treball propi per adquirir les competències de manera autoregulada.

Activitat supervisada:

Treball no presencial dirigit a partir de pautes proporcionades pel professorat.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Gran grup	60	2,4	2, 3, 4, 5, 8
Seminaris i Pràctiques de laboratori	30	1,2	1, 2, 3, 7
Tipus: Supervisades			
Activitats supervisades	60	2,4	1, 2, 3, 6
Tipus: Autònomes			
Activitat autònoma	150	6	2, 6

Avaluació

Per poder superar l'assignatura, la nota final ha de ser mínim de 5. Es farà el promig a partir d'una puntuació mínima de 5 en cada activitat d'avaluació de cada bloc.

La nota final es calcularà d'acord a les mitjanes ponderades de les notes de les parts teòriques i pràctiques (del bloc A i bloc B).

En relació al Bloc A la nota mínima per aprovar ha de ser un 5. Es farà el promig a partir d'una puntuació mínima de 5 en cada activitat d'avaluació de cada bloc.

En relació al Bloc B la nota mínima per aprovar ha de ser un 5. Es farà el promig a partir d'una puntuació mínima de 5 en cada activitat d'avaluació.

En quant al treball final de l'assignatura, i donat el seguiment continu que es farà del mateix (bé mitjançant seminaris, bé tutories individualitzades), s'ha d'aprovar amb un mínim de 5 i no serà recuperable.

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així els quedi algun aspecte no assolit del Bloc A i del Bloc B se'ls donarà l'oportunitat de superar la matèria refent a l'activitat o activitats no superades.

Les pràctiques, casos i problemes estaran distribuïts al llarg de tota l'assignatura, temporitzades en la data d'inici de la pràctica i la data de lliurament. La devolució i el seguiment de les activitats que formen part de la qualificació serà inferior a un mes. L'estudiant que vulgui revisar la nota haurà de fer-ho en els 15 dies posteriors a la seva publicació en l'horari de tutories que el professorat té establert per aquesta assignatura i que es consigna en el programa de la mateixa.

El lliurament correcte de les tasques encarregades pel professor/a és requisit imprescindible per poder ser avaluat.

La còpia o plagi de material, tant en el cas de treballs, pràctiques o exàmens, implica una qualificació final de suspès de l'assignatura.

L'assistència a classe és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de classes, en cas contrari es considerarà no presentat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
PART 1. TEORIA. Control del temari del Bloc A	10%	0	0	2, 4, 5, 8
PART 1. TEORIA. Control del temari del Bloc B	30%	0	0	1, 2, 3, 6, 7, 8
PART 2. PRÀCTIQUES. Recull de les pràctiques realitzades en el Bloc A	10%	0	0	2, 3, 4, 5
PART 2. PRÀCTIQUES. Recull de pràctiques realitzades al Bloc B	30%	0	0	1, 2, 3
PART 2. Treball grupal que es va elaborant al llarg del curs acadèmic referit als Blocs A i B	20%	0	0	2, 3, 7

Bibliografia

Metodologia

- Albert, M.J. (2007). *La investigación Educativa*. Madrid: McGraw Hill
- APA (2009). *Publication Manual of American Psychological Association* (Sixth Edition). Washington, DC: APA
- Arnal, J.; del Rincón, D.; Latorre, A. (1992). *Investigación educativa: fundamentos y metodología*. Barcelona: Labor
- Arnau, L. (2014). La recerca en la pràctica professional de la Mediació. A, X Moreno (Ed.), *Bases de Mediació* (pp. 79-89). Barcelona: Servei de Publicacions UAB
- Alvira Martín, Francisco (2004). *La encuesta: una perspectiva general metodológica*. CIS. Cuadernos Metodológicos
- Azofra Marquez, Mª José (1999) *Cuestionarios*. CIS. Cuadernos Metodológicos.
- Bisquerra, R. (coord.) (2004), *Metodología de la Investigación Educativa*. Madrid: La Muralla
- Bryman, A. (2004), *Social research methods. 2nd ed.* Oxford: Oxford University Press
- Cohen, M., Manion, L. (2002), *Métodos de investigación educativa*. Madrid: La Muralla
- Corbetta, P. (2007). *Metodología y Técnicas de Investigación Social*. Madrid: McGraw-Hill
- Del Rincón, D. ; et al. (1995). *Técnicas de Investigación en Ciencias Sociales*. Madrid: Dykinson.
- García Ferrando, Manuel (1994). *Socioestadística. Introducción a la estadística en sociología*. 2a edició amp. Madrid: Alianza. Alianza Universidad Textos, 96
- Gordo, A.J.; Serrano, A. (Coord.) (2008) *Estrategias y prácticas cualitativas de investigación social*. Madrid. Pearso. Prentice Hall.
- Hernández, R.; Fernández, C.; Baptista, P. (2003). *Metodología de la investigación*. 3^a ed. Méjico, D.F.: McGraw-Hill
- Hernández, R.; Fernández, C.; Baptista, P. (2007). *Fundamentos de metodología de la investigación*. Madrid. McGraw-Hill
- Jariot, M. (2010). L'anàlisi quantitativa. En Jariot, M.; Merino, R.; Sala, J. (coords). *Les pràctiques d'educació social. Eines per al seu desenvolupament*. (pp 143-152). Col. Materials. Bellaterra: Servei de publicacions UAB
- Jariot, M. (2010). El qüestionari. En Jariot, M.; Merino, R.; Sala, J. (coords). *Les pràctiques d'educació social. Eines per al seu desenvolupament*. (pp 127-133). Col. Materials. Bellaterra: Servei de publicacions UAB
- Latorre, A., del Rincón, D., Arnal, J. (2003), *Bases metodològiques de la investigació educativa*. Publicació Barcelona: Experiencia
- Leon, O.; Montero, I. (2002). *Métodos de investigación en Psicología y Educación*. Madrid: McGraw-Hill.
- López Roldán P, Lozares Colina C (1999). *Anàlisi bivariàble de dades estadístiques*. Univ. Autònoma de Barcelona
- López Roldán P, Lozares Colina C (2000). *Anàlisi multivariàble de dades estadístiques*. Univ. Autònoma de Barcelona.
- McMillan, J.H.; Schumacher, S.(2005). *Investigación Educativa*. 5^a ed. Madrid: Pearson-Addison Wesley.
- McMillan, J.H.; Schumacher, S. (2010). *Research in education: evidence-based inquiry*. 7th ed. Boston: Pearson
- Mertens, D.M. (2010). *Research and Evaluation in Education and Psychology* (Third Edition). California: SAGE Publications.

- Quivy, R.; Van Campenhoudt, L. (1999). *Manual de investigación en ciencias sociales*. Méjico: Limusa
- Rodríguez Parrón, M. (2010). L'observació. En Jariot, M.; Merino, R.; Sala, J. (coords). *Les pràctiques d'educació social. Eines per al seu desenvolupament*. (pp 117-120). Col. Materials. Bellaterra: Servei de publicacions UAB
- Rodríguez Parrón, M. (2010). L'entrevista. En Jariot, M.; Merino, R.; Sala, J. (coords). *Les pràctiques d'educació social. Eines per al seu desenvolupament*. (pp 121-126). Col. Materials. Bellaterra: Servei de publicacions UAB
- Rodríguez Parrón, M. (2015). L'observació de la interacció. En Feixas, M.; Jariot, M.; Tomàs-Folch, M. (coords.). *El pràcticum de pedagogia i educació social*. (pp. 153-164). Col. Materials. Bellaterra: Servei de publicacions UAB
- Sánchez Carrión, J. J. (1995). *Manual de análisis de datos*. Madrid: Alianza.
- Sandín, M.P. (2003). *Investigación cualitativa en educación*. Madrid: McGraw Hill.
- Van Manen, M. (2003): *Investigación educativa y experiencia vivida*, Barcelona, Idea Books.
- Stevens S S (ed.) (1951) *Handbook of Experimental Psychology*. Wiley, New York

Anàlisi de dades

- Botella et al.(2001). *Anàlisi de datos en Psicología I*. Madrid. Piràmide.
- Gil, J., Diego, J.L., García, E., & Rodríguez, G. (1997). *Estadística básica aplicada a las ciencias de la educación*. Sevilla: Kronos.
- Gil, J., Diego, J.L., García, E., & Rodríguez, G. (1997). *Problemas de estadística aplicada a las ciencias de la educación*. Sevilla: Kronos.
- Hair, J.F.; Anderson, R.E.; Tatham, R.L.; Black, W.C. (1999). *Análisis multivariante*. Prentice-Hall.
- Levy, J.P.; Valera, J. (2003). *Análisis multivariado para ciencias sociales*. Madrid: Prentice-Hall.
- Pardo, A.; Ruiz, M.A. (2005). *Análisis de datos con SPSS 13*. Madrid. Mc Graw Hill.
- Pardo, A.; San Martín, R. (2004). *Análisis de datos en Psicología II*. Madrid. Piràmide.
- Perez Juste, R. et al. (2009). *Estadística aplicada a la educación*. Madrid: Pearson.
- Ritchey, F.J.(2006). *Estadística para las ciencias sociales*. Méjico: McGraw Hill.
- Rodríguez Parrón, M. (2010). L'anàlisi qualitativa. En Jariot, M.; Merino, R.; Sala, J. (coords). *Les pràctiques d'educació social. Eines per al seu desenvolupament*. (pp 153-159). Col. Materials. Bellaterra: Servei de publicacions UAB

Al llarg de l'assignatura els professors oferiran a l'estudiant llibres, articles i altres documents per ampliar i/o aprofundir en els diferents temes.